

Iubirea vrăjmașilor

Felul de judecată a lui Dumnezeu se deosebește radical de felul de judecată al nostru al oamenilor. Morala și desăvârșirea creștină sunt cu totul altceva decât morala și desăvârșirea făurite de mintea omului. Legile Împărăției lui Dumnezeu au cu totul alte temelii, decât legile noastre lumești. Domnul Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne poruncește: „Precum voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți și voi asemenea!” Această nouă poruncă a lui Dumnezeu este cu totul deosebită de poruncile Vechiului Testament, fiindcă nu numai că ne oprește să săvârșim răul, dar ne poruncește și ne obligă să facem tot binele care ne stă în putere pentru aproapele nostru. Ca să ajungem creștini desăvârșiți nu este suficient numai respectarea legii care te oprește să faci răul, sau numai respectarea învățăturilor omenești care spun: „Ceea ce ție nu-ti place altuia nu face!” Ci se ajunge prin îndeplinirea acestei porunci, de a face în întreaga noastră viață, tot binele pentru semenii noștri. Fapta aceasta bună trebuie făcută întocmai cum ne-ar place să ni se facă și nouă. Dacă noi vrem ca viața noastră să nu fie primejduită, trebuie mai întâi ca noi să trăim și să ne purtăm astfel, încât să nu periclităm cu nici un chip viața aproapelui nostru. Dacă tu creștine ții la cinstea și onoarea casei tale și nu dorești cătuși de puțin ca cineva să ți le vatăme, atunci trebuie să respecti tu

mai întâi cinstea și onoarea altora. Dacă tu creștine vrei să nu fii de nimeni nedreptățit, trebuie ca mai întâi de toate tu să nu faci nici un fel de nedreptate nimănui. Dacă tu creștine iubești bunurile ostanelilor tale și ții la casele, grădinile, vitele, hainele și podoabele tale și nu voiești ca cineva să ți le distrugă sau să ți le răpească, atunci și tu trebuie să respecti avutul altuia și să nu poftesti niciodată nimic din ceea ce nu este al tău. Această dreptate creștină este temelia și cea dintâi treaptă de urcare a omului spre desăvârșire și fără de ea nu se poate face nici un pas înainte spre Dumnezeu. Fără această sfântă dreptate nu putem pași pe treapta a doua care duce la desăvârșirea creștină. Morala religiei creștine nu este o listă de opreliști, ci este o seama de legi și virtuți, de datorii și pilde care trebuie trăite și urmate, nu doar discutate. Morala creștină izvorăște din învățăturile de credință ale Bisericii Ortodoxe. Ea e morala credinței în Dumnezeu, morala legilor Dumnezeiești, a sfințeniei, a conștiinței și a *Fericirilor*. Morala creștină este morala raporturilor evanghelice dintre Dumnezeu și oameni, dintre părinți și copii. Este morala frăției și a iubirii, a desăvârșirii, a mântuirii și a nemuririi. **Iubiți pe vrăjmașii voștri!**

Cum ne arătăm bunătatea față de aproapele?

Prin iubirea practică, prin părtășia noastră vie la bucuriile și la tristețile lui, prin ajutorul oferit în bolile și încercările lui, prin râvnă în orice situație de a-i sluji lui: „Datori suntem noi, cei tari, să purtăm slăbiciunile celor neputincioși și să nu căutăm plăcerea noastră. Ci fiecare dintre noi să caute să placă aproapelui său, la ce este bine spre zidire, că și Hristos n-a căutat plăcerea Sa, ci precum este scris: *ocările celor ce te ocărăsc pe tine au căzut asupra mea*” (Romani 15, 1-3). Toți creștinii ortodocși suntem mădulare ale trupului divino-uman al lui Hristos. Deci, atunci când suferă un mădular, suferă împreună și toate celelalte mădulare, și când se preamărește un mădular, se bucură împreună toate celelalte mădulare. „Cine este slab și eu să nu fiu slab? Cine se smintește și eu să nu ard?” (2 Corinteni 11, 29). Noi nu trebuie să căutăm prețuirea oamenilor ci, rămânând indiferenți la părerea lor, să urmărim întotdeauna binele: „Câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să vă fie gândul” (Filipeni 4, 8), nu cum să dobândiți prețuirea și respectul oamenilor. De altfel, este cunoscut că adevărații creștini nu numai că nu sunt cinstiți, dar și disprețuiți și batjocoriți și osândiți de către oamenii lumești. „Toți vă vor urî din pricina Mea” a profetizat Domnul (Luca 21, 17). Dar, „dacă vă urăște lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște” (Ioan 15, 18-19). Creștinul nu poate să jertfească legea lui Dumnezeu, pentru ca să dobândească cinstea, slava și prietenia lumii „Nimeni nu poate să slujească la doi stăpâni” (Matei 6, 24). „Cel care vrea să fie prietenul lumii, se face vrăjmașul lui Dumnezeu” (Iacov 4, 4). Iubirea adevărată față de aproapele este întâi de toate curată, sinceră și lipsită de ipocrizie, așa cum menționează Sfinții Apostoli în Epistolele lor: „dragostea să fie nefățarnică” (Romani 12, 9). Sf. apostol Petru îndeamnă: „Curățindu-vă sufletele voastre prin ascultarea de adevăr spre nefățarnică iubire de frați, iubindu-vă unul pe altul din toată inima, cu toată stăruința” (1 Petru 1, 22). A doua trăsătură caracteristică a iubirii adevărate este după cum spune Sf. evanghelist Ioan: „Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul” (1 Ioan 3, 18). Deci, prin fapte se arată veridicitatea iubirii. „Dacă un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele și cineva dintre voi le-ar zice: *Mergeți în pace! Încălziți-vă și vă săturați, dar nu le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul?*” (Iacov 2, 15-16). A treia caracteristică a iubirii adevărate este spiritualitatea. Iubirea noastră față de aproapele trebuie să fie sinceră și lipsită de ipocrizie.

„Nimic nu poate înlocui lipsa iubirii, dar iubirea înlocuiește toate neajunsurile”.

PÂNĂ LA DUMNEZEU, TE AJUTĂ SFINȚII

Pentru mulți, un sfânt este doar un nume din calendar sau pe care-l aud la câte o slujbă. Puțini sunt sfinții despre care se cunosc anumite detalii, din viața sau din învățătura lor. Cine nu cunoaște sfinți, se poate considera un om sărac. Cu fiecare sfânt de care auzim, a cărui viață ne devine pildă și îndemn, cu fiecare rugăciune ridicată spre cei ce pot mijloci pentru noi înaintea tronului Preasfintei Treimi, noi suntem mai câștigați, ne îmbogățim sufletul. Și în lume, cu cât ai mai multe cunoștințe, din cât mai multe domenii, cu atât cresc șansele de a-ți rezolva o problemă. Așa este și când cunoști mai mulți sfinți: cu fiecare dintre ei mai deschizi o poartă spre Împărăție, mai inițiezi un canal de comunicare cu Cerul. Asta nu exclude faptul de a fi prieten mai apropiat față de unii, de a avea evlavie mai multă față de unul sau față de altul dintre acești „casnici ai lui Dumnezeu” (Efeseni 2, 19). A apărut în limba română nefericita expresie: „Până la Dumnezeu, te mănâncă sfinții”, cu sensul că, până să ajungi la cineva mai mare în rang, trebuie să treci de subalternii care au grijă să te „vămuiască”. Ea nu are, cu siguranță, nici un fel de acoperire în plan teologic. E posibil ca punctul de plecare să fie următoarele versete dintr-o epistolă a Sfântului apostol Pavel: „*Au nu știți că sfinții vor judeca lumea? (...) Nu știți, oare, că noi vom judeca pe îngerii? Cu cât mai mult cele lumești?*” (1 Corinteni 6, 2-3). Aici este însă vorba despre altceva decât despre niște „capcane” pe sub care vom fi nevoiți a trece, dacă vrem să intrăm în Rai. Sfinții sunt adevărata măsură a omului. Atunci când noi vom invoca, la Judecată, înaintea lui Dumnezeu, diverse motive pentru care nu am lucrat la mântuirea sufletului nostru, îi vom vedea alături pe sfinți, pe aceia care, în condiții mai grele decât ale noastre, au dobândit harul sfințeniei. Dar înfățișarea înaintea sfinților, faptul că ei au un cuvânt care contează la Judecată este și o mare șansă, un lucru dător de nădejde. Diavolii vor căuta, cu siguranță, să ne tragă în jos, să scoată în evidență toate păcatele noastre, să revendice sufletul nostru, chiar mințind. Sfinții, dimpotrivă, vor mijloci pentru noi înaintea lui Dumnezeu, spre a ne ajuta să intrăm în Împărăție. Nu este exclus ca expresia amintită mai sus să fi avut inițial un alt sens, răstălmăcit în timp. Când cineva ți-e foarte drag – spre exemplu un bebeluș – spui că îți vine să-l mănânci! Asta arată o dragoste atât de mare pentru cineva, încât îți vine să-l primești cu totul în viața ta. O astfel de dragoste ar trebui să avem și cei care, la Sfânta Liturghie, ne împărtășim cu Sfintele Taine, când mâncăm Trupul Domnului și bem scump Sângele Său. Pentru că sfinții ne sunt prieteni dragi, avem acasă icoane cu chipul lor. Așa se face că atunci când intrăm sau ieșim din casă „salutăm” pe fiecare dintre acești buni prieteni cu o închinăciune și cu rugăciunea: „*Sfinte al lui Dumnezeu, roagă-te pentru mine, păcătosul*”. În felul acesta, i-am făcut pe sfinți casnicii noștri. Avem încredințarea că la Judecată, chiar dacă Domnul ne va spune: „*nu vă cunosc pe voi*” (Matei 25, 12), sfinții vor interveni imediat, spunând: „*Doamne, dar îl cunoaștem noi! Îngăduie-i să stea aici, de dragul nostru!*”.

Toți sfinții, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi!

Sfinții cuvioși Iosif și Chiriac de la Bisericani

Sf. Cuvios Iosif de la Bisericani este cel dintâi sihastru cunoscut în Muntele Bisericanilor și întemeietorul mănăstirii cu același nume. A fost sihastru în pustia de pe Valea Iordanului. Aici s-a nevoit într-o peșteră, mai întâi singur, apoi cu câțiva ucenici, răbdând multe ispite de la diavol. Ducând o viață de o înaltă trăire duhovnicească, și-a adunat în preajma lui 17 pustnici, întemeind prima comunitate duhovnicească românească cunoscută în Țara Sfântă. Dar năvălind arabii, Cuviosul Iosif și-a luat ucenicii și a venit în Moldova, la Mănăstirea Bistrița. Astfel sihăstria lui Iosif s-a mutat din Valea Iordanului în Moldova, pe Muntele Bisericanilor. Năvălind turcii, care le-au incendiat biserica, s-au hotărât să plece spre Sfântul Munte Athos. Pe drum, însă, li s-a arătat într-un stejar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu care i-a întrebat: „*Unde mergeți?*” La această minunată vedere ei au răspuns: „*Ne ducem la grădina ta!*”, iar Maica Domnului le-a spus atunci: „*Întoarceți-vă, căci și aici este grădina mea*”. În amintirea acestei minuni ei au așezat o iconiță cu chipul Maicii Domnului. Mai târziu Schitul Cuviosului Iosif s-a numit „*Schitul Bisericanii*”, adică „*al evlavioșilor*”, pentru că monahii se rugau aici cu lacrimi și mulți se vindeau de boli, cu rugăciunea și binecuvântarea Cuviosului Iosif.

Sf. Cuvios Chiriac de la Bisericani s-a nevoit la începutul sec. XVII-lea la Mănăstirea Bisericani, care număra pe atunci peste 100 de călugări. S-a retras în. pustie, într-o peșteră din muntele lui Simon, unde s-a nevoit singur, în aspră osteneală, timp de 60 de ani. Pe acest cuvios l-a cunoscut și Sfântul Ierarh Dosoftei, Mitropolitul Moldovei, care, mai târziu, după mutarea cuviosului la Domnul, i-a sărutat și sfintele moaște. Este cunoscut ca unul dintre marii sihaștri din Carpați, având o viață pilduitoare: trăirea în desăvârșita lepădare de sine, smerenie și în neîncetată rugăciune. Și-a dat sufletul său în brațele lui Hristos, numărându-se printre sfinții români, cinstiți de popor. Moaștele lui au fost așezate în peștera în care a trăit. Acești doi cuvioși luminători ai călugărilor isihăști nemțeni, întregesc șirul părinților din veac ce s-au sfințit prin mari nevoințe în Mănăstirea Bisericani. Sfinții cuvioși Iosif și Chiriac de la Bisericani au fost canonizați de Sfântul Sinod al B.O.R. în ședința din 5-7 martie 2008.

Săracul bogat

Iubirea de argint (de bani) este un păcat de moarte. Cel rob de o asemenea patimă își face din ban un idol, un dumnezeu al lui. Odată, un astfel de om și-a ascuns aurul la rădăcina unui pom din grădina sa. În fiecare săptămână, omul săpa o groapă, scotea aurul, îl admira o oră întreagă, după care îl îngropa la loc. Asta până când, un hoț i-a descoperit ascunzătoarea și i-a furat aurul. Bietul om, când și-a dat seama că a fost jefuit, a început să se tânguie în gura mare. Vecinii s-au alarmat și au venit să vadă ce se întâmplă. Când au aflat, unul dintre vecini îl întrebă pe păgubit: „*De când îl păstrezi, ai cheltuit ceva din aurul tău?*”. „*Nu, nimic, răspunse avarul. Nu făceam decât să-l dezgrop și să mă uit la el*”. „*Ei, în cazul ăsta, încercă vecinul să-l consoleze, paguba nu este prea mare. Poți la fel de bine să continui să vii în fiecare săptămână și să te uiți la această groapă, închipuindu-ți că în ea este aurul tău; tot nu-i foloseai la nimic...*”. Nu banii te fac bogat, ci înțelepciunea de a ști cum să-i folosești pentru viața aceasta, dar, mai ales, pentru viața viitoare...